

gen, at det er miljøorganisationerne, der skal udføre det arbejde, myndighederne burde udføre.

Hvis beslutningsforslaget opnår tilslutning fra et flertal i Folketinget, bør det sikres, at alle relevante instanser informeres om forslaget. På denne måde kan man sikre, at der gives »frit lejde« indtil lovgivningen træder i kraft. Dermed gives der en mulighed for, at alle kan komme frem med deres oplysninger uden at blive ramt af straffebestemmelserne, jfr. pkt. 2.

ad 2.

Selv om forslagsstillerne er yderst kritiske over for den straffilosofi, der ligger til grund for det nuværende retssystem, ser vi ikke noget mere effektivt middel til at få oplysningerne frem end indførelse af mærkbare sanktioner for overtrædelse af oplysningspligten. Hertil kommer, at vi finder det umoralsk og nedbrydende for retsbevidstheden, når samfundet straffer hårdt for røveri, voldsforbrydelser m.v., mens der stort set intet sker, når mennesker og miljø udsættes for alvorlig fare gennem forurening.

Hvor det er yderst tvivlsomt (mildt sagt), om straffesystemet i øvrigt har nogen præventiv virkning, er der særdeles meget, der tyder på, at det har en præventiv virkning på miljøområdet. For det første vil det være ulogisk at forurene miljøet, hvis de ansvarlige ved, at de kommer til at betale omkostningerne ved oprydning m.v. For det andet har det vist sig, at interessen for at aflevere kemikalieaffald til Kommunekemi stiger, når der kommer offentlighed om giftdeponeringer. Kommunekemi har således modtaget mere affald end sædvanligt i kølvandet på den aktuelle sag om lossepladsen i Hvalsø. Der er altså nogle, der har fået dårlig samvittighed. Det skal understreges, at det *ikke* er hensigten at straffe andre end de ansvarlige for deponeringerne samt dem, der er ansvarlige for, at oplysningerne ikke kommer frem til miljøstyrelsen. Dette er sikret ved, at andre medarbejdere og enkeltpersoner sikres anonymitet ved henvendelse til myndighederne.

ad 3.

Som tidligere omtalt er den planlægning, miljøstyrelsen har foretaget med henblik på afværgeforanstaltninger, utilstrækkelig. Over 1.000 af de kortlagte lossepladsers indhold er ukendt, og det er kun på en del af de depoter, hvor man med sikkerhed ved, der er deponeret kemikalieaffald, at der vil blive foretaget foranstaltninger i de kommende år. Herudover findes der giftlossepladser, der slet ikke er kortlagt.

Målet må være, at samtlige giftlossepladser renses i løbet af en kortere årrække.

Det bør desuden gøres klart, at det er miljøstyrelsen, der har ansvaret for rensningsforanstaltningerne, dels for at undgå den nuværende flydende ansvarsfordeling mellem centrale og lokale myndigheder, dels fordi de lokale myndigheder i en række tilfælde har set gennem fingre med problemerne. Dette er dog ikke ensbetydende med, at tilsynet med forurenende virksomheder generelt flyttes til miljøstyrelsen.

Det andet store problem er, hvem der skal betale. Der er allerede afsat en ramme på 400 mill. kr., men forslagsstillerne finder det ikke rimeligt, at det offentlige i al almindelighed skal betale for undersøgelser af og oprydning på giftlossepladser. Det bør derfor gøres klart, at det er forureneren, der skal betale omkostningerne ved de foranstaltninger, der er nødvendige.

Dér, hvor der måske kunne være en vis rimelighed i, at det offentlige betaler, er de tilfælde, hvor de ansvarlige ikke kan findes, eller hvor der helt klart er tale om, at forureneren har handlet i god tro. Hvorvidt forureneren har været i god tro, bør ikke alene ses i forhold til lovgivningen på det tidspunkt, hvor deponeringen har fundet sted, men bør også ses i relation til, hvilket kendskab der på det pågældende tidspunkt var om skadevirkningerne ved kemisk affald. Der er trods alt tale om virksomheder, der sidder inde med ganske betydelig viden om kemiske stoffers betydning for mennesker og miljø.

Fremfor at lade det offentlige betale i disse sager finder forslagsstillerne det mere rimeligt, at den kemiske industri selv afholder udgifterne ved undersøgelser og bortskaffelse af kemisk affald gennem indførelse af en særskilt afgift.